

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG ZAVODA ZA POLJOPRIVREDU

2023.

Broj: 01-02-06-11-1-3292-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	11
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja	11
5.2	Izvještavanje.....	12
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
6.1.1	Prihodi i primici	12
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	13
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	13
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	15
6.2	BILANS STANJA.....	18
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	18
6.2.2	Stalna sredstva	20
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	20
6.2.4	Popis imovine i obaveza	21
7.	JAVNE NABAVKE	21
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	24
V.	PRILOZI	25
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	25
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	25

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2023. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Evidentiranje rashoda u iznosu od 51.228 KM, na osnovu ugovora zaključenih u 2023. godini za koje je isporuka i fakturisanje izvršeno u 2024. godini, provedeno je po instrukciji Federalnog ministarstva finansija – Predbilansne radnje za 2023. godinu. Ova instrukcija nije u skladu s članom 4. i 76. Zakona o budžetima u FBiH, jer nije ispoštovan princip jedne godine, a rashodi i izdaci su priznati u tekućoj godini, iako je poslovni događaj nastao u narednoj godini (tačke 6.1.2.2 i 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za poljoprivredu za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Javne nabavke ugovorene vrijednosti od 71.674 KM koje su provedene putem otvorenih postupaka i direktnih sporazuma nisu pokrenute u skladu s Planom javnih nabavki, s obzirom na to da su planirane u I i II kvartalu, a postupci pokrenuti tek u IV kvartalu 2023. godine. Navedeno je uticalo i na to da nabavke nisu realizovane u godini za koju su sredstva odobrena, već u narednoj godini. Također, u otvorenim postupcima ugovorene vrijednosti od 70.088 KM Zavod nije ostavio propisani rok za žalbu na tendersku dokumentaciju. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Evidencije o radnom vremenu vode se na način da je kod većine zaposlenika iskazan identičan početak i kraj radnog vremena, pojedine evidencije ne pružaju potpune informacije o vremenu korištenja pauze, a nepisustvo po zahtjevu radnika (privatni izlaz) nije evidentirano, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
- **Izmjenom propisa u toku 2023. godine prestala je obaveza vršenja revalorizacije stalnih sredstava. Međutim, za 2022. godinu Zavod, iako je bio u obavezi, nije izvršio revalorizaciju shodno tada važećim propisima, jer Federalno ministarstvo finansija nije obezbijedilo tehničke uslove kroz modul stalnih sredstava za njeno izvršenje. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava bila bi više iskazana za najmanje 1.592.183 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stope rasta cijena u 2022. godini (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje KPZ-a Sarajevo, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 3. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uspostaviti finansijsko upravljanje i kontrolu u dijelu kontrolnog okruženja, upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Plan integriteta uskladiti s Akcionim planom za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u FBiH.	4.
3.	U finansijskom zahtjevu planirati vlastite prihode u skladu s odredbama Pravilnika o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.	5.1
4.	Donijeti interni akt o vlastitim prihodima na koji saglasnost daje Vlada FBiH u skladu sa Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.	6.1.1
5.	Evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1
6.	Rashode priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.	6.1.2.2
7.	Putne naloge za korištenje službenih vozila popunjavati u potpunosti u skladu s odredbama Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.	6.1.2.2
8.	Uz svaki račun za reprezentaciju sačinjavati kratak pismeni izvještaj o njoj svrsi, u cilju namjenskog trošenja sredstava shodno Uredbi o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.	6.1.2.2
9.	Rješenja o imenovanju radnih tijela i izvještaje o radu sačinjavati kako je to propisano Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.	6.1.2.2
10.*	Prije sastavljanja finansijskih izvještaja vršiti usaglašavanje vrijednosti iskazanih potraživanja sa kupcima putem izvoda otvorenih stavki u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1
11.*	Završna knjiženja zaliha materijala vršiti u skladu sa članom 49. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.	6.2.1
12.	Postupke javnih nabavki pokretati blagovremeno, vodeći računa o rizicima prilikom provođenja postupaka, kako bi se omogućilo da se ugovori realizuju u okviru godine za koju se donosi Plan javnih nabavki, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	7.

13.	Prilikom definisanja datuma otvaranja ponuda u tenderskoj dokumentaciji i obavještenja o nabavci predviđeni rok za žalbu na tendersku dokumentaciju propisan Zakonom o javnim nabavkama.	7.
14. *	Prije pokretanja otvorenih postupka provoditi prethodnu provjeru tržišta i sačinjavati pismene zabilješke o poduzetim radnjama u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	7.
15.	Planirati i provoditi postupak javne nabavke za usluge fiksne, mobilne telefonije i usluge interneta u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	7.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (tri)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2023. godinu;
- Budžet FBiH za 2023. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalni zavod za poljoprivredu je sljedbenik Poljoprivrednog instituta – Sarajevo (UPI), čije formiranje datira od 1879. godine. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave² Poljoprivredni institut – Sarajevo prestao je s radom, a od 1. 1. 2006. godine počeo je s radom kao Federalni zavod za poljoprivredu. Odlukom Vlade FBiH³ od 30. 3. 2006. godine⁴ Zavod je preuzeo poslove iz nadležnosti Poljoprivrednog instituta d.o.o. Butmir Sarajevo, radi promjene oblika i statusa Instituta.

Zavod vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: organizaciju izvještajno - prognoznih službi u zaštiti bilja; uzgojno - selekcijski rad u stočarstvu; certificiranje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja; ispitivanje životnih namirnica; kontrolu kvantiteta i kvalitete poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, mineralnih đubriva i sredstava za zaštitu bilja; poslove iz oblasti kontinentalnog voćarstva, duhanske proizvodnje; educiranje farmera i brigu o zemljištu kao osnovnom prirodnom resursu na području kontinentalne klimatske regije, kao i druge biljne i stočarske proizvodnje koje su karakteristične za ovu regiju.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz decembra 2019. godine i izmjenama Pravilnika iz maja 2022. godine na koje je Vlada FBiH dala saglasnost.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Organizacijske jedinice Zavoda su: Odjeljenje animalne proizvodnje; Odjeljenje za sjemenarstvo, rasadničarstvo i zaštitu zdravlja biljaka, Odjeljenje – ispitna laboratorija za kontrolu kvaliteta, Služba za pravne i opće poslove i Služba za finansijsko-računovodstvene poslove. Sistemizovana su radna mjesta za 82 izvršioca, a na 31. 12. 2023. godine bilo je zaposleno 39. Budžetom za 2023. godinu planirani broj zaposlenih je 44.

Zavodom je rukovodio direktor Omer Kurtović koji je imenovan 27. 6. 2019. godine, a rješenjem Vlade FBiH od 27. 12. 2023. godine je razriješen dužnosti, te je istog dana privremeno imenovan Midhat Glavić do okončanja konkursne procedure, a najduže na period do tri mjeseca.

Sjedište Zavoda je na Ilidži, u Ulici Butmirska cesta broj 40.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2023. do jula 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/05

³ V. broj 147/06

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 20/06

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su djelimično preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Realizovane preporuke	
1.	Analiza iskaza uz Godišnje računovodstvene izvještaje sačinjena je i dostavljena nadležnim institucijama u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
2.	Zavod prati naplatu potraživanja i poduzima sve zakonom propisane radnje za naplatu u skladu sa zakonskim propisima.
3.	Usaglašavanje pomoćne evidencije sa Glavnom knjigom i usaglašavanje putem konfirmacija obaveza provodi se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.
4.	Proveden je redovan godišnji popis i usklađivanje pomoćne evidencije sa Glavnom knjigom Trezora u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
5.	Pravosnažne sudske presude evidentirane su po Instrukciji Federalnog ministarstva finansija iz 2019. godine.
Nerealizovane preporuke	
1.	Usaglašavanja pomoćne evidencije sa glavnom knjigom i usaglašavanja putem konfirmacija (izvod otvorenih stavki) provoditi u propisanim vremenskim intervalima u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.
2.	Evidentiranje zaliha provoditi dosljedno kako bi se rashodi evidentirali u odgovarajućem periodu, te finansijski izvještaji bili fer i tačno prikazani u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.
3.	Nabavku roba i usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Nije bilo zaključenih ugovora o djelu u revidiranoj godini, zbog čega nije izvršena ocjena postupanja za zaključivanje ugovora o djelu za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja, a poslovi iz nadležnosti Zavoda obavljani su sa ljudskim resursima koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 15 preporuka, od čega je 12 novih i tri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (tri nerealizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je devet preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna je djelimično implementirana, a za tri preporuke nisu preduzete aktivnosti.

Implementacijom većeg broja preporuka datih u pismu menadžmentu Zavod je pokazao spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu implementirane, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređena je unutrašnja organizacija, vrste organizacijskih jedinica i njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje Zavodom i organizacijskim jedinicama, ovlasti u rukovođenju i odgovornost za obavljanje poslova, stručni kolegij i radna tijela, saradnja u izvršavanju poslova, programiranje i planiranje rada, način ostvarivanja prava i dužnosti iz radnih odnosa i disciplinska odgovornost, ostvarivanje javnosti rada Zavoda i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Zavoda. U odnosu na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Zavod radi sa značajno manjim brojem izvršilaca s obzirom na to da je popunjenost radnih mjesta na 31. 12. 2023. godine bila 47%.

Neka od mjesta koja nisu popunjena su sekretar Zavoda, rukovodilac – pomoćnik direktora u Odjeljenju ispitne laboratorije za kontrolu kvaliteta, te šefovi odsjeka za: uzgojno selekcijski rad u stočarstvu; ishranu, uslove održavanja i zaštitu domaćih životinja, te certifikaciju smjena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka i zaštitu zdravlja bilja.

U odnosu na Pravilnik, najviše upražnjenih radnih mjesta je u sljedećim organizacijskim jedinicama: Odsjek za uzgojno selekcijski rad u stočarstvu (sistematizovano devet, a popunjena tri), Odsjek za ishranu, uslove održavanja i zaštitu domaćih životinja (sistematizovano pet, a nije popunjeno ni jedno radno mjesto), Odsjek za certifikaciju smjena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka (sistematizovano 16, a popunjeno sedam), Odsjek za kontrolu sjemena, dijagnostiku štetnih organizama i prisustva GMO-a (sistematizovano 14, a popunjeno sedam) i Služba za finansijsko-računovodstvene poslove (sistematizovano pet, a popunjena dva).

S obzirom na to da Zavod funkcionira s 47% potpunih sistematizovanih radnih mjesta, postavlja se pitanje adekvatnog nivoa potpunosti i blagovremenog obavljanja poslova iz nadležnosti, odnosno osnovanosti sistematizovanog broja radnih mjesta.

Upravljanje rizicima podrazumijeva cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Zavod nije izvršio **procjenu rizika** za sve ključne poslovne procese, niti je sačinio registar rizika, kako bi se uredilo upravljanje rizicima u Zavodu i utvrdile mjere za njihovo smanjenje.

Kontrolne aktivnosti zasnivaju se na pisanim pravilima i procedurama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Zavod je usvojio značajan broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti kao jedne od komponenti sistema internih kontrola. Nakon obavljanja prethodne revizije izvršeno je usklađivanje internih akata sa zakonskim i drugim propisima koji su na snazi.

Zavod je sačinio mape procesa za pojedinačne ključne procese, te prema prezentiranim podacima, izvršio unos sačinjenih mapa poslovnih procesa samo za Odjeljenje za animalnu proizvodnju i Službu za pravne i opće poslove u Aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu). Međutim, nije sačinio registar rizika i izvršio unos u Aplikaciju PIFC do 30. 11. 2023. godine, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 21. 6. 2023. godine.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu dostavljen je Federalnom ministarstvu finansija sa zakašnjenjem 4. 4. 2024. godine. **Međutim, nije dostavljen na propisanom obrascu kako je propisano Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.**⁵

Zbog navedenog konstatujemo da Zavod nije uspostavio finansijsko upravljanje i kontrolu u dijelu kontrolnog okruženja, procjene rizika i kontrolnih aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁶

Preporuke:

- **uspostaviti finansijsko upravljanje i kontrolu u dijelu kontrolnog okruženja, upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u FBiH⁷ i članom 10. stav 7. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁸ predviđeno je da će za Zavod internu reviziju obavljati Jedinica za internu reviziju pri Federalnom ministarstvu finansija. Procesi i transakcije iz nadležnosti Zavoda koje su bile predmet interne revizije u 2023. godini su javne nabavke i prihodi od pružanja usluga iz nadležnosti za 2022. godinu. U Izvještaju interne revizije navedeno je da stručno revizorsko mišljenje o funkcionisanju sistema internih kontrola u procesima koji su bili predmet revizije nije iskazano iz razloga što se revizija prekida u skladu s članom 5. kojim je definisano da se funkcija interne revizije zasniva se na sljedećim principima: nezavisnost i objektivnost, kompetentnost i dužna profesionalna pažnja, integritet i poverljivost, te članom 16. stav 5. Zakona o internoj reviziji kojim je definisano da interni revizor ima obavezu informisati rukovodioca jedinice interne revizije ako se, za vrijeme obavljanja revizije, pojavi sumnja na nepravilnosti i/ili prevaru. Jedinica za internu reviziju je 20. 7. 2023. godine dostavila Izvještaj o prekidu interne revizije.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Nalaz vezan za prekid rada Interne revizije odnosio se na to da Zavod nije postupao u skladu s članom 9. stav 4. Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Uredba), koji propisuje da član stalnog radnog tijela federalnog organa ili državne službe ostvaruje pravo na mjesečnu naknadu za rad, pod uslovom da je u toku mjeseca održana najmanje jedna sjednica radnog tijela i da je prisustvovao istoj. U Izvještaju je konstatovano da je u Zavodu obavljena interna revizija u 2021. godini i da je utvrđeno da naknade članova Stalne komisije za javne nabavke nisu isplaćivane u skladu s Uredbom, te da nisu dostavljeni dokazi o poduzimanju korektivnih aktivnosti, zbog čega je revizija proširena u dijelu koji se odnosi na isplatu naknada Stalnoj komisiji za javne nabavke. Interna revizija je konstatovala da je u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2022. godine utvrđeno da je članovima Stalne komisije izdato 25 rješenja o isplati naknade za rad u Stalnoj komisiji, odnosno izvršeno je 25 isplata svakom članu Stalne komisije sa pojedinačnim isplatama u rasponu od 80 do 200 KM, što nije u skladu s članom 9. stav 4. Uredbe.

S obzirom na to da je o svemu obavještena Jedinica za budžetsku inspekciju pri Federalnom ministarstvu finansija, ista je izvršila budžetski nadzor u vezi konstatovanih nepravilnosti u toku 2023. godine i sačinila Zapisnik o inspekcijskoj kontroli i dopunu Zapisnika u toku 2024. godine, kojim je utvrđena obaveza Zavoda za povrat sredstava po osnovu više isplaćenih naknada Stalnoj komisiji za javne nabavke u 2020., 2021. i 2022. godini. Direktor Zavoda je donio pojedinačna rješenja za svakog člana komisije koji su dužni da izvrše povrat novčanih sredstava u Budžet FBiH. Članovi Komisije su protiv rješenja uložili žalbe Odboru državne službe za žalbe FBiH, a do okončana revizije postupak nije okončan.

Prevenција korupcije

U novembru 2021. godine Vlada FBiH usvojila je novi Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u FBiH. U Akcionom planu jedna od aktivnosti federalnih organa uprave je analiziranje i ažuriranje postojećih planova integriteta u roku od šest mjeseci od dana usvajanja plana. Plan integriteta Zavoda donesen je 2017. godine, a nisu preduzete aktivnosti na ažuriranju u skladu sa Akcionim planom.

Preporuka:

- **plan integriteta uskladiti s Akcionim planom za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u FBiH.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja

Budžetom FBiH za 2023. godinu⁹ Zavodu su odobrena sredstva u iznosu od 2.127.213 KM, izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2023. godinu¹⁰ odobrena sredstva u iznosu od 2.127.211 KM. Odobrena sredstva odnose se na: plaće i naknade troškova zaposlenih (1.482.789 KM), izdatke za materijal i usluge (471.369 KM), doprinose (133.027 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava (35.000 KM) i druge tekuće rashode (5.026 KM).

U skladu s Izmjenama i dopunama budžeta FBiH za 2023. godinu, Zavod je Federalnom ministarstvu finansija dostavio revidirani finansijski zahtjev 29. 5. 2023. godine. U obrazloženju Zahtjeva navedeno je da je Zavod uputio Vladi FBiH Zahtjev 22. 3. 2023. godine u kojem je naveo da su potrebna sredstva u iznosu od 651.762 KM u svrhu finansiranja troškova nabavke opreme u cilju jačanja kapaciteta Ispitne laboratorije za kontrolu kvaliteta. Također, ponovni Zahtjev je upućen 5. 4. 2023. godine zbog nedostataka potrebnih sredstava za realizaciju Zahtjeva od 22. 3. 2023. godine, te da se isti podrži na portalu Vlade FBiH, do sticanja uslova za realizaciju odnosno do rebalansa Budžeta FBiH za 2023. godinu.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 6/23

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 85/23

U finansijskom zahtjevu od 29. 5. 2023. godine za nabavku laboratorijske opreme planiran je iznos od 10.000 KM, ali uz napomenu da u skladu sa Planom akreditacije ispitnog laboratorija za kontrolu kvaliteta postojećih i uvođenja novih akreditovanih metoda procijenjena vrijednost potrebne opreme iznosi 799.600 KM. Međutim, Zavodu ni nakon izmjena i dopuna Budžeta FBiH za 2023. godinu ova sredstva nisu odobrena.

Ukupno raspoloživa sredstva Zavoda iznosila su 2.099.796 KM.

Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH (u daljem tekstu: Pravilnik),¹¹ koji je donijelo Federalno ministarstvo finansija na osnovu člana 24. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH,¹² članom 7. stav 2. definisano je da se vlastiti prihodi planiraju u budžetu, a stavom 3. definisano je da se na osnovu planiranih vlastitih prihoda planiraju i rashodi, koji će se pokriti iz tih prihoda. Također, definisano je da vlastite javne prihode budžetski korisnici koriste za pokriće izdataka nastalih obavljanjem poslova iz kojih proizilaze ti prihodi, a ostatak na kapitalne izdatke.

Revizijom je utvrđeno da u finansijskom zahtjevu prilikom planiranja budžeta nije postupljeno u skladu s članom 7. Pravilnika, odnosno vlastiti prihodi nisu planirani u budžetu, kao ni rashodi, koji će se pokriti iz tih prihoda.

Zavod je sačinio Trogodišnji plan rada za period 2023–2025. u martu 2022. godine. Plan rada za 2023. godinu dostavio je Vladi FBiH 10. 1. 2023. godine. Trogodišnji plan rada i Plan rada za 2023. usvojeni su Zaključkom Vlade FBiH 19. 1. 2023. godine.

Preporuka:

- ***u finansijskom zahtjevu planirati vlastite prihode u skladu s odredbama Pravilnika o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.***

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o radu za 2023. godinu Zavod je dostavio Vladi FBiH u januaru 2024. godine u skladu s članom 15. stav 11. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH,¹³ a Vlada FBiH ga je usvojila Zaključkom¹⁴ 27. 2. 2024. godine.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (u daljem tekstu: Pravilnik).¹⁵

U skladu s Pravilnikom Zavod je sastavljalo periodične izvještaje, kao i periodične i godišnje izvještaje za namjenski podračun „Prognozno-izvještajni sistem u poljoprivredi prekograničnog regiona“.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 219.689 KM, dok su u knjigovodstvenim evidencijama ukupno ostvareni prihodi iskazani u iznosu od 220.649 KM. Ukupan iznos ostvarenih prihoda čine neporezni prihodi, a odnose se na prihode od pružanja javnih usluga.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 104/22

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 74/19 i 2/21

¹⁴ V. broj: 244/2024

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21

Prihodi od pružanja javnih usluga odnose se na prihode od pružanja usluga pravnim licima (208.890 KM) i građanima (11.759 KM). Zavod ostvaruje prihode u sklopu javnih prihoda Trezora FBiH na osnovu pruženih usluga (uzgojno-seleksijski rad u stočarstvu; ispitivanje životnih namirnica; certificiranje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja; kontrola kvantiteta i kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, mineralnih đubriva i sredstava za zaštitu bilja; poslovi iz oblasti kontinentalnog voćarstva i duhanske proizvodnje). Cijene usluga Zavoda u toku 2023. godine utvrđene su Cjenovnikom iz 2021. godine.

Članom 9. Pravilnika o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH definisano je da su subjekti iz člana 2. ovog Pravilnika dužni u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika, donijeti poseban akt o pojedinačnim prihodima iz članova 5. i 6. koje ostvaruju i koji zadovoljavaju kriterije iz člana 4. ovog Pravilnika na način da svaki subjekat u svom aktu taksativno popiše vrste vlastitih javnih prihoda koje ostvaruje, pravni osnov ostvarivanja, te namjenu i način trošenja vlastitih javnih prihoda. **Revizijom je utvrđeno da Zavod nije donio akt o vlastitim prihodima, koje ostvaruje na osnovu vršenja stručnih usluga, a na koji saglasnost daje Vlada FBiH.**

Prethodnom revizijom konstatovano je da fakturisanje pojedinih usluga nije vršeno u skladu s važećim Cjenovnikom. Za primjer navodimo: fizičko-hemijska analiza za žitarice i mlinske proizvode (određivanje sadržaja masti) fakturisana je po cijeni od 40 KM, dok je Cjenovnikom predviđeno 39 KM; fizičko-hemijska analiza za voće i povrće (određivanje sadržaja pepela), Cjenovnikom nije utvrđena cijena određivanja sadržaja pepela za voće i povrće, te je fakturisano po cijeni od 16,50 KM za određivanje pepela za konditorske proizvode; analiza fizičko-hemijskih parametara u mlijeku (osnovni hemijski parametri, somatske ćelije i urea) fakturisano po jediničnoj cijeni 3 KM, dok je Cjenovnikom ova cijena utvrđena samo za određivanje sadržaja uree. Postupajući po preporuci iz Pisma menadžmentu u 2024. godini, Zavod je izvršio analizu svih usluga koje pruža, te je donesen novi Cjenovnik usluga kojim su utvrđene cijene za sve analize koje Zavod vrši.

Preporuka:

- **donijeti interni akt o vlastitim prihodima na koji saglasnost daje Vlada FBiH u skladu sa Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.**

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 2.025.091 KM, što u odnosu na ukupno odobrena sredstva od 2.127.211 KM predstavlja izvršenje od 95%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (1.405.033 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (125.117 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (462.071 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (32.870 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu 1.191.595 KM. Izvršili smo uvid u obračun plaća za februar, juni, novembar i decembar 2023. godine.

Obračun plaća i naknada regulisan je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁶ i Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Zavoda i izmjenama Pravilnika.¹⁷ Osnovna plaća zaposlenika utvrđena je množenjem osnovice za plaću određene članom 18. stav (2) Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2023. godinu u visini od 385 KM, boda za obračun plaće u iznosu 1,0 i koeficijenta platnog razreda koji je utvrđen Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Koeficijenti složenosti poslova kreću se u rasponu od 1,85 do 6,20, pri čemu se koeficijent 6,20 odnosi na direktora Zavoda. Utvrđena osnovica uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža zaposlenika, a najviše do 20%.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17, 22/19

¹⁷ Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika iz jula 2020. godine i izmjene Pravilnika o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika iz novembra 2022. godine

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu (u daljem tekstu: Pravilnik)¹⁸ propisuje sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu kod poslodavca. Članom 8. propisani su elementi koje evidencije trebaju sadržavati, a članom 9. da se evidencija mora voditi uredno, razumljivo i ažurno na početku i na kraju radnog dana radnika, odnosno drugog lica angažovanog na radu, a u slučaju da neki od podataka iz člana 8. stav (1) ovog Pravilnika nije poznat na početku radnog dana, poslodavac je dužan isti unijeti u evidenciju odmah nakon saznanja tog podatka. Članom 10. je propisano da je poslodavac dužan voditi podatke o radnom vremenu potrebne za ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu u Zavodu iz novembra 2022. godine definisano je da dnevno radno vrijeme počinje u 8⁰⁰ i završava u 16³⁰ sati, te dnevni odmor u toku radnog dana u trajanju od 30 minuta koji se može koristiti u periodu od 11⁰⁰ do 11³⁰ sati, koji se ne računa u radno vrijeme. Izuzetno, odmor u toku radnog dana u Odjeljenju ispitne laboratorije za kontrolu kvaliteta u Odsjeku za kontrolu životnih namirnica određen je u periodu od 10³⁰ do 11⁰⁰ sati, zbog potreba dežuranja u slučaju dolaska i prijema uzoraka. Rukovodioci organizacionih jedinica svakodnevno prate prisustvo i vode evidencije o prisustvu na poslu.

Zavod je propisao obrasce za vođenje evidencija o radnom vremenu, koji sadrže kategorije propisane Pravilnikom. Međutim, nismo mogli potvrditi vjerodostojnost prezentovanih podataka.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu za februar, juni i decembar utvrdili smo da se vrijeme korištenja pauze ne evidentira, a ukoliko je pauza i zabilježena, nije jasno naznačeno u kojem intervalu, već samo u minutama. Također, kod većeg broja zaposlenika iskazano je identično vrijeme početka i kraja radnog vremena (za februar, od 39 zaposlenih kod 26 je iskazan identičan početak i kraj radnog vremena; za juni od 40 zaposlenih kod 31 iskazan je identičan početak i kraj radnog vremena; za decembar od 39 zaposlenih kod 26 iskazan je identičan početak i kraj radnog vremena). Također, uvidom u prezentovane evidencije konstatovali smo da nije evidentirano vrijeme neprisustva po zahtjevu radnika (privatni izlaz). Zbog navedenog, ne možemo potvrditi da se evidencije o radnom vremenu vode u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

S obzirom na to da je kod većine zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i kraja radnog vremena, te da pojedine evidencije ne pružaju potpune informacije o vremenu korištenja pauze (tačan interval), kao i to da se ne evidentira vrijeme neprisustva po zahtjevu radnika (privatni izlaz), izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Preporuka:

- ***evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.***

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 213.438 KM, a odnose se na naknade za topli obrok (97.512 KM), jednokratne pomoći (49.140 KM), regres za godišnji odmor (24.440 KM), prevoz sa posla i na posao (23.807 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (13.503 KM) i pomoći u slučaju ostalih bolesti (5.036 KM). Uvidom u dokumentaciju za pojedine vrste naknada utvrdili smo da su obračun i isplata naknada troškova zaposlenih vršeni u skladu s podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

Odlukom direktora Zavoda od 19. 12. 2023. godine isplaćena je jednokratna pomoć u visini od 1.260 KM po zaposlenom, u skladu sa Uredbom o isplati pomoći od strane poslodavca¹⁹ i Odlukom o izdvajanju sredstava sukladno Uredbi o isplati pomoći od strane poslodavca i isplati jednokratne pomoći.²⁰ Isplata je izvršena svim zaposlenim koji su u trenutku donošenja Odluke bili u radnom odnosu, osim direktora.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 96/23

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 98/23

Ocjenjivanje zaposlenika vršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH²¹, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH²² i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.²³

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 462.071 KM, a njihovu strukturu čine izdaci za: nabavku materijala i sitnog inventara (113.500 KM), energiju (112.810 KM), tekuće održavanje (85.897 KM), komunikaciju i komunalne usluge (47.853 KM), ugovorene i druge usluge (46.867 KM), usluge prevoza i goriva (19.512 KM), putne troškove (18.916 KM), te izdaci osiguranja i bankarskih usluga (16.715 KM).

U okviru **izdataka za nabavku materijala i sitnog inventara** najznačajniji iznos se odnosi na laboratorijski materijal (68.294 KM), sitan inventar (12.553 KM), izdatke za obrasce i papir (9.064 KM), materijal za čišćenje (6.972 KM) i izdatke za stručnu literaturu (3.114 KM).

Nabavka laboratorijskog materijala najvećim dijelom odnosi se na materijal koji je potreban za uzimanje uzoraka i ispitivanje u laboratorijima Zavoda, laboratorijski pribor, reagens, jednokratno posuđe i dr.

Revizijom je utvrđeno da je za nabavku laboratorijskih reagenasa za analizu svježeg sirovog mlijeka Zavod zaključio Ugovor u decembru 2023. godine sa dobavljačem „Lab Unica“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 11.586 KM. **Zavod je evidentirao iznos od 9.831 KM na izdacima za laboratorijski materijal (u iznosu raspoloživih sredstva na ovoj poziciji) i razgraničenim rashodima za nabavku roba i usluga na osnovu Ugovora, iako roba nije isporučena. Po ovom Ugovoru je fakturisana i isporučena roba u decembru 2023. godini samo u iznosu od 257 KM, a ostatak nabavke u iznosu od 11.329 KM realizovan je u januaru i februaru 2024. godine.**

Također, u decembru 2023. godine zaključen je Ugovor sa dobavljačem „SEMIKEM“ d.o.o. Sarajevo za nabavku laboratorijskog pribora i posuđa u iznosu od 6.873 KM. Zavod je evidentirao iznos od 6.478 KM na izdacima za laboratorijski materijal i razgraničenim rashodima za nabavku roba i usluga, iako roba nije isporučena. Isporučka i fakturisanje u navedenom iznosu izvršeno je tek u aprilu 2024. godine. Pored toga, za nabavku HTZ opreme konstatovano je da je Zavod zaključio Ugovor u decembru 2023. godine u iznosu od 3.607 KM sa dobavljačem „BESSER“ d.o.o. Sarajevo. Cjelokupan iznos Ugovora evidentiran je na izdacima za laboratorijski materijal i razgraničenim rashodima za nabavku roba i usluga, a isporuka i fakturisanje izvršeno je u februaru 2024. godine.

Izdaci za obrasce i papir odnose na najvećim dijelom na ispostavljene fakture dobavljača „4U“ d.o.o. Tuzla u iznosu 8.984 KM za nabavku materijala i ribona za štampanje službenih etiketa, nakon provedene procedure javne nabavke (detaljnije opisano u tački 7. Izvještaja).

Izdaci za stručnu literaturu odnose se na usluge štampanja publikacije „Matična knjiga bosanskohercegovačkog konja u FBiH“. **Zavod je 14. 12. 2023. godine zaključio Ugovor sa dobavljačem „SABAH-PRINT“ d.o.o. Sarajevo za usluge štampanja publikacije u iznosu 2.604 KM. Cjelokupan iznos Ugovora evidentiran je na izdacima za stručnu literaturu i razgraničenim rashodima za nabavku roba i usluga, a realizacija po ovom Ugovoru izvršena je u martu 2024. godine.**

Izdatke za energiju čine izdaci za: lož-ulje (42.588 KM), električnu energiju (42.245 KM) i plin (27.977 KM). Nabavka lož ulja vršena je osnovu Ugovora sa dobavljačem „Almy“ d.o.o. Zenica zaključenog u decembru 2023. godine u iznosu od 42.588 KM (opisano detaljnije u tački 7. izvještaja), a realizacija po Ugovoru u toku decembra 2023. godine iznosila je 21.294 KM. **Preostali iznos Ugovora u iznosu od 21.294 KM evidentiran je na izdacima za lož ulje i razgraničenim rashodima za nabavku roba i usluga. U aprilu 2024. godine ispostavljena je faktura u iznosu od 16.800 KM.**

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 85.897 KM, a najvećim djelom odnose se na: usluge popravaka i održavanje opreme (51.944 KM) i materijal za popravak i održavanje opreme (30.870 KM).

²¹ „Sl. novine FBiH“ br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15, 9/17

²² „Sl. novine FBiH“ br. 49/05, 103/21

²³ „Sl. novine FBiH“ br. 30/20

Usluge popravaka i održavanja opreme odnose se na ispostavljene fakture dobavljača „Altium International“ d.o.o. Sarajevo za usluge servisa i validacije opreme za potrebe Ispitnog laboratorija (7.020 KM); „Analysis“ d.o.o. Beograd za usluge etaloniranja volumetrijske opreme u Ispitnoj laboratoriji (7.020 KM); „Artheh“ d.o.o. Sarajevo za usluge servisiranja i ažuriranja aplikacija računara, računarske opreme, laptopa i servera sa ugradnjom rezervnim dijelova (5.993 KM); „ICE-NET“ d.o.o. Sarajevo za redovni servis klima uređaja i zamjenu rezervnih dijelova (5.628 KM) te „MPS LAB“ d.o.o. Sarajevo za usluge servisa aparata za određivanje proteina u hrani, stočnoj hrani i azota u đubrivima (4.427 KM).

Ugovor sa dobavljačem „Analysis“ d.o.o. Beograd za usluge etaloniranja volumetrijske opreme u Ispitnoj laboratoriji u iznosu od 7.020 KM zaključen je 27. 12. 2023. godine. **Zavod je evidentirao izdatke za usluge popravki i održavanja opreme i razgraničene rashode za nabavku roba i usluga na osnovu Ugovora, a faktura za navedene usluge u iznosu 6.000 KM ispostavljena je u aprilu 2024. godine.**

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Zavod u decembru 2023. godine zaključio ugovore nakon provedenih postupaka nabavki i na osnovu toga evidentirao izdatke za materijal i usluge u iznosu od 51.228 KM, koji su realizovani u 2024. godini. Izdaci se odnose na laboratorijske reagense, stručnu literaturu, HTZ opremu, laboratorijski pribor i posuđe, usluge etaloniranja volumetrijske opreme u Ispitnoj laboratoriji i nabavku lož ulja.

Zavod je zaključio ugovore o nabavci u decembru 2023. godine, a roba je isporučena, usluge su izvršene i fakture ispostavljene u 2024. godini. Zavod je evidentirao vrijednosti ugovora u Glavnoj knjizi na rashodima i razgraničenim rashodima sa 31. 12. 2023. godine u skladu sa tačkom 14. Predbilansnih radnji za 2023. godinu koje je dostavilo Federalno ministarstvo finansija 29. 11. 2023. godine.

Predbilansnim radnjama definisano je da računi ili konačne situacije koji će biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini mogu teretiti budžet tekuće godine ukoliko je provedena kompletna zakonom predviđena procedura javnih nabavki i kod kojih su zaključeni ugovori sa odabranim izvođačima u tekućoj godini, te da su za predviđenu robu i usluge odobrena sredstva u tekućem budžetu.

Ovakav način priznavanja obaveza nije u skladu sa članom 4. i 76. Zakona o budžetima u FBiH, kojima je propisano da se izvršavanje budžeta zasniva na načelu jedne godine i da se izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno o plaćanju. To je imalo za posljedicu da su, na datum bilansa, rashodi precijenjeni za 51.228 KM.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u iznosu od 47.853 KM, a najvećim dijelom čine ih izdaci za: usluge održavanje čistoće (14.040 KM), vodu i kanalizaciju (5.594 KM), telefon (6.092 KM), poštanske usluge (4.801 KM) i mobilni telefon (4.363 KM). **Uvidom u prezentovanu dokumentaciju, konstatovali smo da je nabavka usluga fiksne, mobilne telefonije kao i usluga interneta u ukupnom iznosu 13.092 KM vršena bez zaključenih ugovora i provedenih postupaka javnih nabavki** (detaljnije opisano u tački 7. Izvještaja). Poštanske usluge realizovane su na osnovu ugovora sa dobavljačem JP „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo potpisanog u decembru 2022. godine.

Usluge održavanja čistoće realizovane su na osnovu zaključenog ugovora sa firmom „GTS“ d.o.o. Sarajevo iz decembra 2022. godine. **Uvidom u zaključeni Ugovor konstatovano je da ne sadrži sve propisane elemente, odnosno nije naznačen period trajanja ugovora.**

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu 19.512 KM, a odnose se najvećim dijelom na nabavku dizel goriva (14.486 KM) za potrebe službenih vozila Zavoda. Nabavka dizel goriva vršena je na osnovu ugovora iz augusta 2022. godine zaključenog sa dobavljačem „HIFA-PETROL“ d.o.o. Sarajevo. Zavod je u 2023. godini proveo novi postupak javne nabavke, te zaključio ugovor sa dobavljačem „ENERGOPETROL“ d.o.o. Sarajevo, što je detaljnije opisano u tački 7. Izvještaja.

Uvidom u putne naloge za korištenje službenih vozila konstatovali smo da pojedini nisu popunjeni u potpunosti u skladu s članom 6. Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga²⁴ u dijelu evidencija o vremenu korištenja vozila, relaciji kretanja, broju osoba u vozilu, potpisa ovlaštene osobe i osobe koja je koristila vozilo.

Izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa iskazani su u iznosu 16.715 KM i najvećim dijelom odnose se na: osiguranje imovine (9.633 KM), bankarske usluge (4.364 KM) i osiguranje vozila (1.835 KM).

Ugovorene i druge usluge iskazane su u iznosu od 46.867 KM, a izvršen je uvid u: usluge reprezentacije (9.753 KM), usluge ispitivanja okoline (7.020 KM) i izdatke za rad komisija (1.280 KM).

Izdaci za usluge reprezentacije najvećim dijelom odnose se na usluge cateringa, te manjim dijelom na kupovinu poklona. Shodno Uredbi o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama (u daljnjem tekstu: Uredba) i internim pravilnikom Zavoda, reprezentacija je izdatak koji se javlja u toku redovnog poslovanja, s ciljem ostvarenja i održavanja poslovnih odnosa, obilježavanja godišnjica i drugih značajnih događaja. Sredstva za reprezentaciju su sredstva za troškove: jela, pića i osvježenja koja se služe tokom radnih sastanaka, karte za sportske i kulturne događaje, prijevoz i druge usluge, dok su ti troškovi u skladu sa ovom Uredbom i drugim zakonima i propisima. Članom 9. Uredbe definisano je da u cilju namjenskog trošenja sredstava reprezentacije svaki račun mora u prilogu da sadrži kratak pismeni izvještaj o svrsi korištenja sredstava reprezentacije.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, računi koji su plaćani gotovinski sadrže kratke zabilješke, dok uz račune koji nisu plaćani gotovinski u najvećoj mjeri nije priložen kratak pismeni izvještaj u kojem treba da se navede svrha korištenja sredstava reprezentacije. **Navedeno nije u skladu s članom 9. Uredbe i odredbama internog pravilnika.**

Usluge ispitivanja okoline odnose se na usluge izrade Projekta detaljnih hidrogeoloških istraživanja na eksperimentalnom poligonu Butmir u iznosu 7.020 KM izvršene od dobavljača „IPIN“ d.o.o. Bijeljina.

Izdaci za rad komisija odnose se na isplate naknada članovima formiranih komisija za: provođenje postupka javne nabavke (680 KM) i izbor državnih službenika (600 KM). Izvršili smo uvid u rješenja o imenovanju, zapisnike o radu komisija, te obračun i isplatu naknade članovima komisija.

Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: uredba)²⁵ je propisano da akt o osnivanju, odnosno rješenje o imenovanju radnog tijela obavezno sadrži, između ostalog, imena i prezimena predsjednika i članova radnog tijela, kao i radno mjesto na koje je državni službenik ili namještenik raspoređen, ukoliko je radno tijelo sastavljeno od predstavnika samo jednog organa državne službe. Također, izvještaj o radu radnog tijela treba sadržavati podatke o broju i vremenu održanih sjednica radnog tijela, uključujući i podatke o broju prekovremenih sati ili sati rada u dane vikenda ili praznika, kao i podatke o prisustvu članova radnog tijela sjednicama i lica koja obavljaju stručne, odnosno administrativno-tehničke poslove za potrebe radnog tijela.

Uvidom u odabrani uzorak radnih tijela Zavoda utvrdili smo da u rješenjima o imenovanju nisu navedena radna mjesta na koja su državni službenici ili namještenici raspoređeni, kao i to da izvještaji o radu radnih tijela ne sadrže podatke o broju prekovremenih sati ili sati rada u dane vikenda ili praznika. Zbog navedenog konstatujemo da Zavod nije dosljedno primjenjivalo odredbe Uredbe u dijelu sačinjavanja rješenja o imenovanjima i izvještaja o radu radnih tijela.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 7/07

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14, 58/15, 57/23

Obračun poreza i doprinosa na naknade članovima komisija iskazan u neto iznosu 1.280 KM, isplaćen u 2023. godini, nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak²⁶ i Zakonom o doprinosima²⁷ zbog mišljenja Federalnog ministarstva finansija i ograničenja postojeće aplikacije za obračun plaća i naknada u Trezoru FBiH.

Preporuke:

- *rashode priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH;*
- *putne naloge za korištenje službenih vozila popunjavati u potpunosti u skladu s odredbama Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga;*
- *uz svaki račun za reprezentaciju sačinjavati kratak pismeni izvještaj o njenoj svrsi, u cilju namjenskog trošenja sredstava shodno Uredbi o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama;*
- *rješenja o imenovanju radnih tijela i izvještaje o radu sačinjavati kako je to propisano Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazani su u iznosu od 526.526 KM, a čine ih: finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama (320.031 KM), kratkoročna potraživanja (201.196 KM), kratkoročna razgraničenja (5.026 KM) i gotovinska sredstva (273 KM).

Na poziciji finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 201.196 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih osoba i sumnjiva i sporna potraživanja (199.566 KM), koliko iznosi i njihova ispravka vrijednosti. U toku godine po osnovu usluga pravnim licima fakturisano je 201.839 KM, a naplaćena potraživanja iznose 221.189 KM.

U skladu s tačkom 38. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor,²⁸ obaveza praćenja naplate potraživanja je na budžetskom korisniku, koji je dužan putem svoje pomoćne knjige potraživanja redovno i svakodnevno pratiti dospelost svakog potraživanja. Po isteku ugovorenog roka za naplatu svakog pojedinačnog potraživanja, koji ne može biti duži od šest mjeseci, budžetski korisnik je dužan poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu, te u svojoj pomoćnoj knjizi i Glavnoj knjizi Trezora izvršiti preknjiženje tog potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja. Prilikom popisa potraživanja, koje se obavezno vrši na kraju godine sa stanjem na 31.12., popisna komisija daje prijedlog o otpisu sumnjivog i spornog potraživanja. Vlada, uz obrazloženi prijedlog budžetskog korisnika, može donijeti odluku o otpisu nenaplativih potraživanja. Budžetski korisnik je dužan uz prijedlog Odluke o otpisu nenaplativih potraživanja dostaviti i obrazloženje.

Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Zavod usaglašavao vrijednosti iskazanih potraživanja sa kupcima putem izvoda otvorenih stavki, što nije u skladu sa članom 23. Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH kojima je propisano da je povjerilac dužan da, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, dostavi dužniku spisak nenaplaćenih računa i potraživanja po drugim osnovama.

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

Nakon obavljenog godišnjeg popisa, potraživanja u iznosu od 22.030 KM u 2024. godini preknjižena su na sumnjiva i sporna potraživanja na osnovu Odluke direktora od 22. 2. 2024. godine.

Prema prezentiranim podacima u toku godine Služba za finansijsko-računovodstvene poslove sačinjavala je i slala opomene za plaćanje, te su ukupno opomene za plaćanje iznosile 181.192 KM, a u toku 2023. godine po osnovu opomena je naplaćen iznos od 84.490 KM. Prema prezentiranim podacima opomene za plaćanje poslane su za 65 kupaca nakon 31. 12. 2023. godine u ukupnom iznosu od 35.534 KM, od čega je u prvom kvartalu 2024. godine naplaćeno 19.165 KM.

Pored toga, Služba za finansijsko-računovodstvene poslove sačinjavala je i slala opomene pred tužbu, prije nego se pokrene sudski spor radi naplate glavnog duga i pripadajućih zatezних kamata u ukupnom iznosu od 30.727 KM, od čega je u 2024. godini naplaćen iznos od 5.777 KM. Najznačajnije opomene pred tužbu poslane su: KUPRES MILCH d.o.o. Kupres (dug 7.543 KM), ESOF d.o.o. Donji Vakuf (dug 5.991 KM) i BGL COMMERCE d.o.o. Posušje (dug 5.541 KM).

Međutim, u okviru sumnjivih i spornih potraživanja, utužena su samo potraživanja u iznosu od 57.981 KM (pet pravnih lica) za koje je Zavod pokrenuo sudske sporove i donesene su pravosnažne sudske presude u korist Zavoda za četiri pravna lica, osim za pravno lice „Poljooprema“ d.d. Sarajevo, s obzirom na to da je nastupila zastara potraživanja. Prema izjavi odgovornih osoba, za ostala sumnjiva i sporna potraživanja, a koja prema prezentiranoj dokumentaciji datiraju iz 2008. i 2010. godine, Zavod nije poduzimao sve zakonom propisane radnje za njihovu naplatu. Prema prezentiranoj dokumentaciji većina potraživanja odnosi se na pravna lica za koja su zaključeni stečajni postupi i pravna lica koja su u blokadi.

Komisija za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira, potraživanja i obaveza je u Izvještaju o izvršenom popisu predložila analizirati rokove naplate i predložiti Vladi FBiH otpis neplativih potraživanja u iznosu od 146.507 KM, radi nastupanja apsolutne zastare i potraživanja od subjekata koji su brisani iz sudskog registra. Također, predložen je otpis potraživanja u malim iznosima kod kojih bi troškovi sudskih postupaka bili nesrazmjerni visini duga, te bi pokretanje postupaka naplate bilo neisplativo. Pored toga, navedeno je da su ova potraživanja nastala u periodu od 2008. do 2021. godine. Zavod je sačinio Prijedlog Odluke o otpisu zastarjelih potraživanja u iznosu od 146.501 KM, te je Prijedlog Odluke dostavljen 13. 5. 2024. godine na mišljenje Federalnom ministarstvu finansija. Pored toga, Vladi FBiH je dostavljen Zahtjev za donošenjem Odluke o otpisu zastarjelih potraživanja. Federalno ministarstvo finansija je 24. 5. 2024. godine zatražilo dopunu zahtjeva za davanje mišljenja, naglašavajući da je potrebno dostaviti detaljno obrazloženje prethodno poduzetih zakonom predviđenih radnji, s obzirom na to da se radi o otpisu potraživanja sa značajnim iznosom knjigovodstvene vrijednosti, te da se usvajanjem odluke dužnici oslobađaju ugovornih obaveza. Do okončanja revizije daljnjih aktivnosti nije bilo.

Na poziciji **kratkoročnih razgraničenja** iskazani su razgraničeni rashodi po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja i radnih sporova (5.026 KM).

Zavod nije nakon izvršenog popisa, kod završnih knjiženja na kraju godine, za iznos salda zaliha materijala izvršio ispravku rashoda materijala i sitnog inventara u skladu s tačkom 49. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.

Preporuke:

- **prije sastavljanja finansijskih izvještaja vršiti usaglašavanje vrijednosti iskazanih potraživanja sa kupcima putem izvoda otvorenih stavki u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;**
- **završna knjiženja zaliha materijala vršiti u skladu sa članom 49. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.**

6.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u finansijskim izvještajima sadašnje vrijednosti od 8.906.603 KM (nabavne vrijednosti u iznosu od 16.775.374 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 7.868.771 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Struktura stalnih sredstava je sljedeća: zemljište, šume i višegodišnji zasadi (6.259.578 KM), građevinski objekti (3.704.208 KM), oprema (6.622.569 KM) i stalna sredstva u obliku prava (189.019 KM).

U 2023. godini nabavna vrijednost stalnih sredstava povećana je za 90.070 KM. Iskazano povećanje odnosi se na nabavku namještaja (3.001 KM), kompjuterske opreme (7.632 KM), laboratorijske opreme (2.849 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (3.346 KM). Pored iskazanih izdataka za nabavku stalnih sredstava, izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje po osnovu donacije na poziciji elektronske opreme u iznosu od 57.200 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji, u okviru projekta EU4AGRI koji implementira UNDP, a finansira Europska unija, realizovano je postavljanje pet agrometeoroloških stanica. Aktivnost je realizovana u sklopu projekta jačanja poljoprivredne izvještajno-prognozne službe u Federaciji BiH. Povećanje stalnih sredstva u obliku prava u iznosu od 16.041 KM, odnosi se na nabavku licenci.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023.²⁹ budžetski korisnici bili su obavezni da izvrše revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou, mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Zavod bio obavezan izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 1.592.183 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stope rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa³⁰ prestala je obaveza revalorizacije.

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 526.527 KM, a odnose se na: kratkoročne tekuće obaveze (115.461 KM), obaveze prema zaposlenicima (135.558 KM) i kratkoročna razgraničenja (275.507 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na: obaveze prema pravnim licima (110.122 KM) i ostale kratkoročne obaveze (5.338 KM). Obaveze prema pravnim licima odnose se na obaveze prema dobavljačima (109.999 KM) i obaveze po osnovu putnih troškova (123 KM). Ostale kratkoročne obaveze najvećim dijelom u iznosu od 5.026 KM odnose se na obaveze po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršenih rješenja iz radnih sporova.

Obaveze prema zaposlenicima iskazane su u iznosu od 135.558 KM, a odnose se na: obaveze po osnovu plaće za decembar 2023. godine (101.141 KM), obaveze za naknade troškova zaposlenih za decembar 2023. godine (24.522 KM) i obaveze po obustavama iz plaća (9.895 KM), koje su isplaćene u januaru 2024. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 275.507 KM, a odnose se na razgraničene prihode (224.278 KM) i razgraničene rashode (51.228 KM).

Razgraničeni prihodi odnose se na razgraničene vlastite prihode u iznosu od 201.196 KM i razgraničene prihode za donacije u iznosu 23.082 KM.

²⁹ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

³⁰ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

Razgraničeni vlastiti prihodi odnose se knjigovodstvena evidentiranja potraživanja po osnovu izvršenih usluga koje Zavoda pruža (detaljno obrazloženo u tački 6.1.1 Izvještaja).

Razgraničeni prihodi za donacije odnose se na neutrošena sredstva na podračunu „Prognozno-izvještajni sistem u poljoprivredi prekograničnog regiona“ na 31. 12. 2023. godine po osnovu primljenih namjenskih donacija neplaniranih u budžetu. Neutrošena donatorska sredstva su u skladu s Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračun u okviru Jedinstvenog računa Trezora na kraju godine preknjižena na konto razgraničenih prihoda po osnovu donacija.

Razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga odnose se na izdatke za materijal i usluge (laboratorijski reagensi, knjige, HTZ oprema, laboratorijski pribor i posuđe, usluge etaloniranja volumetrijske opreme u Ispitnoj laboratoriji i nabavka lož ulja) koji su realizovani i fakture ispostavljene u 2024. godini (detaljno pojašnjenje dato u tački 6.1.2.2 Izvještaja).

6.2.4 Popis imovine i obaveza

Direktor Zavoda je 18. 11. 2023. donio Odluku o godišnjem popisu imovine i obaveza i osnivanju komisija za popis sa stanjem na 31. 12. 2023. godine. Odlukom je definisano da pojedinačne komisije obave popis i sačine izvještaje o izvršenom popisu i dostave Centralnoj komisiji za popis do 5. 1. 2024. godine, a Centralna popisna komisija bila je dužna sačiniti elaborat o popisu do 20. 1. 2024. godine. Rješenjima direktora, pored Centralne komisije za popis, imenovane su komisije za popis: stalnih sredstava; materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe; novčanih sredstava, vrijednosnih papira, potraživanja i obaveza, te tuđih sredstava koje se nalaze u Zavodu. Također, direktor Zavoda donio je Uputstvo za rad popisnih komisija i obavljanja priprema za popis u Zavodu za 2023. godinu.

Komisija za popis stalnih sredstava sačinila je popisne liste (82 popisne liste), te Izvještaj o popisu dostavila Centralnoj popisnoj komisiji 9. 1. 2024. godine.

Komisija za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira, potraživanja i obaveza sačinila je Izvještaj i dostavila Centralnoj popisnoj komisiji 15. 2. 2024. godine. Uvidom u Izvještaj i popratnu dokumentaciju, utvrdili smo da je komisija izvršila popis stanja novčanih sredstava u blagajni, potraživanja, sumnjivih i spornih potraživanja, kratkoročnih razgraničenja, te obaveza sa stanjem na 31. 12. 2023. godine. Na osnovu analize dospelosti potraživanja Komisija je predložila da se potraživanja u iznosu od 22.030 KM preknjiže na sumnjiva i sporna potraživanja (detaljnije opisano u tački 6.2.1 Izvještaja).

Osim navedenog, izvršen je i popis tuđih stalnih koja se nalaze u sjedištu Zavoda. Komisije su po završetku aktivnosti dostavile izvještaje Centralnoj komisiji za popis, koja je sačinila 15. 2. 2024. godine Konačni izvještaj o popisu u 2023. godini. Odluku o usvajanju Izvještaja o popisu imovine i obaveza sa stanjem na 31. 12. 2023. godine direktor je donio 21. 2. 2024. godine. Revizijom nisu konstatovane nepravilnosti.

7. JAVNE NABAVKE

Zavod je donio Plan javnih nabavki 27. 2. 2023. godine. U toku godine izvršene su dvije izmjene i dopune, te je predviđeno provođenje 68 postupaka za nabavku roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti od 487.741 KM.³¹

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	12	230.581	7	118.229	4	92.927
Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda	2	23.657	0	0	0	0
Direktni sporazum	47	191.851	30	137.288	10	44.241

³¹ Planirana vrijednost javnih nabavki iskazana je sa PDV-om

Nabavka usluga iz Aneksa II	7	41.652	1	4.622	0	0
Ukupno	68	487.741	38	260.139	14	137.168
*Prema posljednjim izmjenama						

Članom 14a. Zakona o javnim nabavkama je propisano da prije pokretanja postupka ugovorni organ provodi provjeru tržišta u svrhu pripreme nabavke i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavkom. U tu svrhu ugovorni organ može tražiti ili prihvatiti savjet nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili učesnika na tržištu. O prethodnoj provjeri tržišta, sačinjava se pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima i ulaže u predmet spisa. Taj savjet se može koristiti u planiranju i provođenju postupka nabavke, pod uslovom da ne dovodi do narušavanja tržišne konkurencije, te da ne krši princip zabrane diskriminacije i transparentnosti. **Revizijom otvorenih postupaka javnih nabavki u odabranom uzorku, osim za nabavku koja se odnosila na servis opreme proizvođača „FOSS“, konstatovali smo da u predmet spisa nabavki nisu uložene pismene zabilješke o prethodnoj provjeri tržišta.**

Revidirali smo otvorene postupke koji se odnose na: nabavku lož ulja (42.588 KM), servis opreme proizvođača „FOSS“ d.o.o. (22.839 KM), nabavku dizel goriva (15.914 KM), te nabavku laboratorijskih reagenasa za analizu svježeg sirovog mlijeka (11.586 KM).

Nabavka usluge **Servis opreme proizvođača „FOSS“**, planirana je u iznosu od 23.000 KM bez PDV-a, putem otvorenog postupka. Na Portalu javnih nabavki objavljeno je obavještenje o nabavci i tenderska dokumentacija, koju su preuzela četiri potencijalna ponuđača. Prema Zapisniku o otvaranju ponuda pristigla je jedna ponuda ponuđača „LabTim“ d.o.o Ljubljana u iznosu od 22.839 KM. Navedeni ponuđač predmetne usluge Zavodu pružao je i prethodne godine. S obzirom na to da je pristigla jedna ponuda e-aukcija nije provedena. Komisija je 4. 5. 2023. godine dala Preporuku o izboru najpovoljnijeg ponuđača za „LabTim“ d.o.o Ljubljana za ponudenu cijenu ponude 22.839 KM, te je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena 5. 5. 2023. godine. Ugovor sa navedenim ponuđačem zaključen je 23. 5. 2023. godine. Predmetni postupak proveden je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i ostalim podzakonskim aktima.

Nabavka **dizel goriva** pokrenuta je u junu 2023. godine. Procijenjena vrijednost iznosila je 22.000 KM bez PDV-a. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 11 potencijalnih ponuđača. Krajnji rok za preuzimanje tenderske dokumentacije bio je 21. 7. 2023. godine, a otvaranje ponuda izvršeno je 25. 7. 2023. godine. Komisija je konstatovala da je pet ponuđača dostavilo formalno-ispravne ponude „ENERGOPETROL“ d.d. Sarajevo (16.544 KM); „Almy“ d.o.o. Zenica (17.199 KM); „HIFA-PETROL“ d.o.o. Sarajevo (17.199 KM); „BUCOMERC“ d.o.o. Kiseljak (17.220 KM) i „Petrol BH Oil Company“ d.o.o. Sarajevo (17.609 KM). Provedena je e-aukcija, nakon čega je Komisija predložila najpovoljnijeg ponuđača „ENERGOPETROL“ d.d. Sarajevo. Nakon provedene e-aukcije zaključen je Ugovor na period od jedne godine u iznosu od 15.914 KM.³²

Postupak nabavke **lož ulja** planiran je u I kvartalu 2023. godine, a tek je pokrenut Odlukom u oktobru 2023. godine, odnosno u IV kvartalu 2023. godine. Procijenjena vrijednost iznosila je 39.000 KM bez PDV-a. Tendersku dokumentaciju preuzelo je osam zainteresovanih ponuđača. Krajnji rok za preuzimanje tenderske dokumentacije bio je 6. 11. 2023. godine, a otvaranje ponuda izvršeno je 10. 11. 2023. godine. Komisija je konstatovala da su pristigle dvije ponude i to: „HIFA-PETROL“ d.o.o. Sarajevo u iznosu 32.105 KM i „Almy“ d.o.o. Zenica u iznosu 42.588 KM nakon čega je provedena e-aukcija. Komisija je utvrdila da je ponuda ponuđača „HIFA-PETROL“ d.o.o. Sarajevo više od 20% niža od drugorangirane ponude, te je na osnovu navedenog ispunjen uslov za obavezno traženje objašnjenja u skladu sa članom 66. Zakona i članom 17. stav 7. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. U novembru 2023. godine upućen je Zahtjev za dostavu dodatnih informacija ponuđaču „HIFA-PETROL“ d.o.o. Sarajevo, međutim odgovor nije dostavljen u definisanom roku za dostavu od pet dana od dana zaprimanja zahtjeva. Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena je 28. 11. 2023. godine, a ugovor sa ponuđačem „Almy“ d.o.o. Zenica zaključen je u decembru 2023. godine u iznosu 42.588 KM.

³² Ugovorena vrijednost iskazana je sa PDV-om

Nabavka **laboratorijskih reagenasa** za analizu svježeg sirovog mlijeka planirana je u II kvartalu 2023. godine, a tek je pokrenuta Odlukom od 16. 10. 2023. godine, odnosno u IV kvartalu 2023. godine. Tendersku dokumentaciju preuzelo je osam zainteresovanih ponuđača. Krajnji rok za preuzimanje tenderske dokumentacije bio je 9. 11. 2023. godine, a otvaranje ponuda izvršeno je 13. 11. 2023. godine. Komisija je konstatovala da je pristigla samo jedna ponuda ponuđača „Lab Unica“ d.o.o. Sarajevo u iznosu 11.586 KM, zbog čega nije provedena e-aukcija. Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena je 16. 11. 2023. godine, a ugovor je zaključen u decembru 2023. godine u iznosu od 11.586 KM.

Nakon izvršenog uvida u otvorene postupke koji se odnose na nabavku lož-ulja i laboratorijskih reagenasa ukupne ugovorene vrijednosti 54.174 KM konstatovali smo da predmetni postupci nisu pokrenuti u skladu s Planom javnih nabavki, s obzirom na to da su predmetne nabavke planirane u I i II kvartalu, a postupci su pokrenuti tek u IV kvartalu 2023. godine.

Iako nije bilo žalbi u postupcima za nabavku dizel goriva, lož-ulja i laboratorijskih reagenasa ukupne ugovorene vrijednosti 70.088 KM, skrećemo pažnju na to da Zavod nije ostavio propisani rok za žalbu u trajanju od deset dana na tendersku dokumentaciju prije otvaranja ponuda, kako je propisao odredbama člana 101. Zakona o javnim nabavkama, s obzirom na to da su datumi otvaranja ponuda određeni neposredno nakon isteka krajnjih rokova za preuzimanje tenderske dokumentacije. Na taj način Zavod kao ugovorni organ ostavlja mogućnost da primi žalbu na tendersku dokumentaciju nakon što izvrši otvaranje i pregled ponuda, što bi dovelo u pitanje dalje provođenje postupka i njegovo blagovremeno okončanje.

Izvršen je uvid u procedure nabavki deset postupaka putem direktnih sporazuma koje se odnose na: materijal za štampanje etiketa, riboni za štampanje etiketa, usluge najma printera, toneri za mobilne printere, servis aparata za laboratorijsku vodu „Millipore“, servis aparata za laboratorijsku vodu za proizvodnju ultra čiste vode – proUV Sartorius, kalibracioni i PT uzorci mlijeka, etaloniranje volumetrijske opreme u Ispitnoj laboratoriji, HTZ oprema te nabavka laboratorijskog pribora i posuđa.

Uvidom u direktne postupke koji se odnose na nabavku: HTZ opreme za potrebe Zavoda, laboratorijskog pribora i posuđa, te etaloniranja volumetrijske opreme u Ispitnoj laboratoriji ugovorene vrijednosti 17.500 KM, konstatovali smo da predmetne nabavke nisu pokrenute u skladu sa Planom javnih nabavki. Za primjer navodimo nabavke HTZ opreme i laboratorijskog pribora i posuđa, za koje je Planom previđeno pokretanje postupka u II kvartalu, dok su nabavke pokrenute u IV kvartalu 2023. godine. **Navedeno kašnjenje u pokretanju postupaka dovelo je do toga da su ugovori zaključeni u decembru 2023. godine, a isporuka i fakturisanje izvršeno je u 2024. godini.**

Revizijom je utvrđeno da Zavod, kao ugovorni organ, koji planira, pokreće i provodi javne nabavke, dakle neposredno upravlja procesom javnih nabavki, nije sa dužnom pažnjom pristupio planiranju perioda pokretanja postupaka, odnosno konstатовana su značajna odstupanja pokretanja postupaka u odnosu na Plan, ne vodeći računa o rizicima prilikom provođenja postupaka, čime bi se potencijalno ugrozila kontinuirana nabavka roba i usluga, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama. Navedeno je uticalo i na to da nabavke nisu realizovane u godini za koju su sredstva odobrena, već u narednoj godini.

Konstatovali smo da postupci javnih nabavki koji su provedeni putem otvorenih postupaka i direktnih sporazuma ugovorene vrijednosti 71.674 KM nisu pokrenuti u skladu s Planom javnih nabavki, s obzirom na to da su predmetne nabavke planirane u I i II kvartalu, a postupci su pokrenuti tek u IV kvartalu 2023. godine, što je uticalo i na realizaciju zaključenih ugovora.

Također, u otvorenim postupcima ugovorene vrijednosti 70.088 KM Zavod nije ostavio propisani rok za žalbu na tendersku dokumentaciju u trajanju od 10 dana prije otvaranja ponuda, kako je propisao odredbama člana 101. Zakona o javnim nabavkama, s obzirom na to da su datumi otvaranja ponuda određeni neposredno nakon rokova za preuzimanje tenderske dokumentacije.

Također, nije vršena procedura javnih nabavki za usluge fiksne, mobilne telefonije i usluge interneta, što je u suprotnosti sa odredbama člana 6. Zakona o javnim nabavkama kojim je definisano da je ugovorni organ dužan da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definisane ovim Zakonom i podzakonskim aktima.

Preporuke:

- *postupke javnih nabavki pokretati blagovremeno, vodeći računa o rizicima prilikom provođenja postupaka, kako bi se omogućilo da se ugovori realizuju u okviru godine za koju se donosi Plan javnih nabavki, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *prilikom definisanja datuma otvaranja ponuda u tenderskoj dokumentaciji i obavještenja o nabavci predvidjeti rok za žalbu na tendersku dokumentaciju propisan Zakonom o javnim nabavkama;*
- *prije pokretanja otvorenih postupka provoditi prethodnu provjeru tržišta i sačinjavati pismene zabilješke o poduzetim radnjama u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *planirati i provoditi postupak javne nabavke za usluge fiksne, mobilne telefonije i usluge interneta u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.*

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Zavod je 15. 8. 2024. dostavio komentar u kojem je naveo da su nalazi i preporuke iz Nacrta izvještaja sa pažnjom analizirani, te da će preduzeti sve radnje kako bi unaprijedio poslovanje.

Reviziju Federalnog zavoda za poljoprivredu obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Muderizović – voditeljica tima, i Magdalena Kraljević – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Muderizović, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
Federacije BiH

Kimeta Bihorac, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 4201121150000 Šifra po kvalifikacionoj 84.11

Nadležno ministarstvo: FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

Operativni broj: 0421

Potrošačka jedinica-glava: FEDERALNI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU
Sjedište potrošačke jedinice: ILIDŽA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
1		PRIHODI (2+17+36)	200	0	219,689	199,393	219,689	#DIV/0!
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	0	0	0	0	#DIV/0!
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	#DIV/0!
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	0	0		0	
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0			0	
6	711900	Porez na dobit banaka i dr. fin. organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205				0	#DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	#DIV/0!
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207				0	#DIV/0!
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	

Stranica 1

10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209		0		0	
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	0	0	0	0	
12	714100	Porez na imovinu	211				0	
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212				0	
14	716000	Porezi na dohodak	213				0	
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214				0	#DIV/0!
16	719000	Ostali porezi	215				0	#DIV/0!
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216		219,689	199,393	219,689	#DIV/0!
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	0	0	0	0	#DIV/0!
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218				0	#DIV/0!
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219				0	#DIV/0!
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222				0	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224		0	0	0	0.0%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	100	219,689	199,393	219,589	219689.0%
27	722100	Administrativne takse	226				0	#DIV/0!
28	722200	Sudske takse	227				0	#DIV/0!
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	0	0	0	0	
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229				0	#DIV/0!
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230				0	#DIV/0!
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231		219,689	199,393	219,689	#DIV/0!
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232				0	#DIV/0!
34	723000	Novčane kazne	233				0	#DIV/0!
35	777000	Drugi tekući prihodi	234				0	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	0	0	0	0	#DIV/0!
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237				0	
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	

40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0			0	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0			0	
42	733100	Donacije	241				0	#DIV/0!
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	2,092,211	1,992,210	1,891,510	-100,001	95.2%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	1,482,789	1,405,033	1,214,351	-77,756	94.8%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	1,266,932	1,191,595	1,039,541	-75,337	94.1%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	215,857	213,438	174,810	-2,419	98.9%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	133,027	125,117	110,034	-7,910	94.1%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	471,369	462,060	521,071	-9,309	98.0%
49	613100	Putni troškovi	248	20,000	18,916	21,800	-1,084	94.6%
50	613200	Izdaci za energiju	249	114,000	112,810	111,276	-1,190	99.0%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	48,500	47,853	42,900	-647	98.7%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	113,500	113,500	109,670	0	100.0%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	21,500	19,512	25,499	-1,988	90.8%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	#DIV/0!
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	90,000	85,897	70,538	-4,103	95.4%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	17,000	16,715	14,281	-285	98.3%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	46,869	46,857	125,107	-12	100.0%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	5,026	0	46,054	-5,026	0.0%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258				0	#DIV/0!
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259				0	#DIV/0!
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260				0	#DIV/0!
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261				0	#DIV/0!
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262				0	#DIV/0!
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264				0	#DIV/0!
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	5,026	0	46,054	-5,026	0.0%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	0	0	0	0	#DIV/0!
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267				0	#DIV/0!
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0	#DIV/0!

70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269				0	#DIV/0!
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270				0	#DIV/0!
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271				0	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273				0	#DIV/0!
75	616000	Izdaci za kamate (76+....+79)	274	0	0	0	0	#DIV/0!
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276				0	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277				0	#DIV/0!
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278				0	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279					#DIV/0!
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	-2,092,211	-1,772,521	-1,692,117	319,690	84.7%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	#DIV/0!
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283				0	#DIV/0!
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0		0	
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0			0	
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	35,000	32,869	50,602	-2,131	93.9%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287		0	0	0	
89	821200	Nabavka građevina	288				0	#DIV/0!
90	821300	Nabavka opreme	289	13,800	13,482	26,620	-318	97.7%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290				0	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	16,200	16,041	16,298	-159	99.0%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	5,000	3,346	7,684	-1,654	66.9%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	35,000	32,869	50,602	-2,131	93.9%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)= UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-2,127,211	-1,805,390	-1,742,719	321,821	84.9%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297				0	

99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298					0	
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299		0	0		0	
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300					0	
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301					0	
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302					0	
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303					0	
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0	#DIV/0!
111	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0	
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	0	
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0	
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0	
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0			0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310					0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0				0	
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					0	
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316					0	
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0	#DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318					0	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0	#DIV/0!
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320		0			0	
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321		0			0	
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322					0	#DIV/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	0	0	0	0	0	#DIV/0!
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324					0	#DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325					0	#DIV/0!

127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326				0	#DIV/0!
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327				0	#DIV/0!
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328		0	0	0	#DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329		0		0	
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124))	330	0	0	0	0	#DIV/0!
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-2,127,211	-1,805,390	-1,742,719	321,821	
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	2,127,211	2,025,091	1,942,112		
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	0	0	0		
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334					
136	012	Strana ekonomska pomoć	335					
137	013	Opće usluge	336					
138	014	Osnovno istraživanje	337					
139	015	IIR Opće javne usluge	338					
140	016	Opće javne usluge n. k.	339					
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340					
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341					
143	02	Obrana(144+.....+148)	342	0	0	0		
144	021	Vojna odbrana	343		0	0		
145	022	Civilna odbrana	344					
146	023	Inostrana vojna pomoć	345		0	0		
147	024	IIR Odbrana	346		0	0		
148	025	Odbrana n. k.	347		0	0		
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0		
150	031	Policijske usluge	349					
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350					
152	033	Sudovi	351					
153	034	Zatvori	352					
154	035	IIR Javni red i sigurnost	353					
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354					
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	2,127,211	2,025,091	1,942,112		
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356					
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	2,127,211	2,025,091	1,942,112		

159	043	Gorivo i energija	358				
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359				
161	045	Transport	360				
162	046	Komunikacije	361				
163	047	Ostale industrije	362				
164	048	liR Ekonomski poslovi	363				
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364				
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	
167	051	Upravljanje otpadom	366		0	0	
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367		0	0	
169	053	Smanjenje zagađenosti	368		0	0	
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369		0	0	
171	055	liR Zaštita životne sredine	370		0	0	
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371				
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	0	
174	061	Stambeni razvoj	373			0	
175	062	Razvoj zajednice	374		0	0	
176	063	Vodosnabdijevanje	375		0	0	
177	064	Ulična rasvjeta	376		0	0	
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377		0	0	
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378				
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	0	0	
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380		0	0	
182	072	Vanbolničke usluge	381		0	0	
183	073	Bolničke usluge	382		0	0	
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383				
185	075	liR Zdravstvo	384				
186	076	Zdravstvo n. k.	385				
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	0	0	
188	81	Usluge sporta i rekreacije	387				
189	082	Usluge kulture	388				
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389				
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390				
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392		0		
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	

195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394					
196	092	Srednje obrazovanje	395					
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396					
198	094	Visoko obrazovanje	397					
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398					
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399					
201	097	IIR Obrazovanje	400					
202	098	Obrazovanje n. k.	401					
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402		0	0		
204	101	Bolest i hendikepiranost	403					
205	102	Starost	404					
206	103	Nasljednici	405					
207	104	Porodica i djeca	406					
208	105	Nezaposlenost	407					
209	106	Stanovanje	408					
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409					
211	108	IIR Socijalna zaštita	410					
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411					

U Sarajevu, Certificirani računovođa: Sadija Bajramović

Dana 28.02.2024. godine Broj dozvole: CR-3407/5

Sadija Bajramović
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
Sadija Bajramović Sadija
SARAJEVO, Dozvola-Oblasti lic. 4207

M.P.
Rukovodilac
M.P.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
Nadležno ministarstvo

FEDERALNI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU SARAJEVO Iliđža
Potrošačka jedinica - glava

Iliđža
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS
4201121150000
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
59010001
Organizacioni broj
71210
Operativni broj
0421
Funkcionalni kod
10
Fond
Pojedinačni obrasci: X
Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	526,526	441,603	119.23
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	273	295	92.54
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	201,196	220,752	91.14
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	320,031	215,530	148.49
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	5,026	5,026	100.00
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	8,906,603	9,150,478	97.33
12	011000	Stalna sredstva	011	16,775,374	16,685,305	100.54
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	7,868,771	7,534,827	104.43
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	8,906,603	9,150,478	97.33
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	9,433,129	9,592,081	98.34

Kontrolni broj: 10667558287165

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	526,527	441,603	119.23
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	115,462	89,485	129.03
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	135,558	108,489	124.95
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	275,507	243,629	113.08
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	8,906,602	9,150,478	97.33
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	8,719,493	9,011,989	96.75
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	187,109	138,489	135.11
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	9,433,129	9,592,081	98.34

Ilidža, 28.02.2024.
Mjesto i datum

BAJRAMOVIĆ (HUSEJIN) SADIJA
Certifikovani računovoda
CERTIFIKOVANI RAČUNOVODIA
Bajramović Sadija
SADIJEVIĆ, Dužovla: Ovlaš. br. 3407/5
3407/5 Broj dozvole
033/774-230
Kontakt

MIDHAT GLAVIĆ
Rukovodilac

Kontrolni broj: 10667558287165

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU
SARAJEVO

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL INSTITUTE OF AGRICULTURE
SARAJEVO

Broj: 04-45-2327-2/24
Datum: 15.08.2024.godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Federalnog zavoda za poljoprivredu** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog zavoda za poljoprivredu** u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Federalnog zavoda za poljoprivredu** i koji je pokrenuo **Federalni zavod za poljoprivredu** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Federalnom zavodu za poljoprivredu** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dalji smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

v.d. Direktor-a
Dr.sci Midhat Glavić

Butmirska cesta 40, 71 000 Sarajevo, Bosna & Hercegovina ☎ + 387 33 774 230,
fax: +387 33 63 76 01; e-mail: fzzp@fzzp.gov.ba